

APTITUDE(8)

aptituden käyttö komentorivilt

APTITUDE(8)

NIMI

aptitude – kehittynyt käyttöliittymä pakettienhallintaan

YHTEENVETO

aptitude [*<valitsimet>...*] {autoclean | clean | forget-new | keep-all | update | upgrade}

aptitude [*<valitsimet>...*] {changelog | dist-upgrade | download | forbid-version | hold | keep-all | markauto | purge | reinstall | remove | show | unmarkauto} paketit...

aptitude [*<valitsimet>...*] **search** hakuehdot...

aptitude [-S *<tnimi>*] [-u | -i]

aptitude help

KUVAUS

aptitude on tekstipohjainen käyttöliittymä Debian GNU/Linux -järjestelmän pakettienhallintaan.

Se näyttää käyttäjälle pakettiluettelon ja mahdollistaa pakettienhallinnan, johon sisältyy mm. pakettien asennus, päivitys ja poistaminen. Näitä toimintoja on mahdollista käyttää sekä vuorovaikutteisesti että komentoriviltä

KOMENTORIVITOIMINNOT

Ensimmäinen viivalla ("–") alkamaton komentoriviparametri tulkitaan toiminnoksi, joka ohjelman halutaan suorittavan. Jos komentorivillä ei ole annettu toimintoa, aptitude käynnistyy vuorovaikutteiseen tilaan.

Käytettävissä olevat toiminnot ovat

install

Asenna yksi tai useampia paketteja. Pakettien nimet annetaan listana "install"-komennon perässä; jos paketin nimessä on aaltoviiva "~~", se tulkitaan hakuehdoksi, ja jokainen hakuehtoa vastaava paketti asennetaan (katso lukua "Hakuehdot" **aptituden** käyttöoppaassa).

Halutun version paketista voi valita lisäämällä nimeen "=<versio>", esimerkiksi "**aptitude install apt=0.3.1**". Samoin paketin voi valita halutusta arkistosta lisäämällä "/<arkisto>", esimerkiksi "**aptitude install apt/experimental**".

Kaikkia komentorivillä annettuja paketteja ei välttämättä asenneta; voit saada **aptituden** tekemään jotain muuta paketille lisäämällä "toimintomerkkin" paketin nimeen. Esimerkiksi **aptitude remove wesnoth+** asentaa **wesnoth**-paketin, ei poista sitä. Käytettävissä olevat toimintomerkit ovat:

<paketti>+

Asenna **<paketti>**.

<paketti>+M

Asenna **<paketti>** ja merkitse se automaattisesti asennetuksi (huomaa, että jos mikään muu paketti ei riipu **<paketti>**:sta, se poistetaan saman tien).

<paketti>–

Poista **<paketti>**.

<paketti>_

Siivoa **<paketti>**: poista se asetustiedostoihin.

<paketti>=

Jäädytä **<paketti>**: peruuta sille määritetty asennus, päivitys tai poisto, ja estä paketin automaattinen päivitys myöhemmin.

<paketti>:

Säilytä **<paketti>** nykyisessä versiossaan: peruuta sille määritetty asennus, päivitys tai poisto. Toisin kuin jäädytys (yllä), paketin myöhempää automaattista päivitystä ei estetä.

<paketti>&M

Merkitse **<paketti>** automaattisesti asennetuksi.

<paketti>&m

Merkitse **<paketti>** käsin asennetuksi.

Jos **"install"**-komennolle ei anneta yhtään argumenttia, suoritetaan kaikki aiemmin tehtäviksi merkityt toimenpiteet.

Huomaa

Kun olet myöntynyt viimeiseen vahvistuspyyntöön, **"Install"**-komento muokkaa **aptituden** suoritettavien toimintojen tietovarastoa. Jos siis annat komennon **"aptitude install foo bar"** ja keskeytät asennuksen, sinun on ajettava vielä esim. **"aptitude remove foo bar"** peruuttaaksesi asennuskäskyn.

remove, purge, hold, keep, reinstall

Nämä komennot toimivat kuten **"install"**, mutta oletustoiminto on vastaavasti poisto, siivous, jäädytys, säilytys tai uudelleenasennus. Toimintomerkkien käyttö toimii myös samoin. Ero jäädytyksen ja säilytyksen välillä on, että jäädytys estää myös tulevat päivitykset, mutta säilytys vain peruuttaa nyt määritellyt toimenpiteet.

Esimerkiksi **"aptitude remove ~ndeity"** poistaa kaikki paketit, joiden nimessä on merkkijono **"deity"**.

markauto, unmarkauto

Merkitse paketit asennetuiksi automaattisesti tai käsin. Pakettien määritys tapahtuu kuten **"install"**-komennossa yllä. Esimerkiksi **"aptitude markauto ~slibs"** merkitsee kaikki ryhmän **"libs"** paketit automaattisesti asennetuiksi.

Lisää tietoa automaattisesti asennetuista paketeista on **aptituden** käyttöoppaan luvussa "Automaattisesti asennettujen pakettien hallinta".

forbid-version

Estä paketin päivitys tiettyyn versioon. Tämä estää aptitudea päivittämästä pakettia annettuun versioon, mutta sallii päivitykset myöhempisiin versioihin. Oletuksena aptitude valitsee version, johon paketti muuten päivitetäisiin, mutta tämän valinnan voi ohittaa lisäämällä **"=<versio>"** paketin nimeen, esimerkiksi **"aptitude forbid-version vim=1.2.3.broken-4"**.

Tästä komennosta on hyötyä haluttaessa välttää rikkiäisiä versioita paketeista tarvitsematta asettaa ja poistaa jäädytyksiä käsin. Jos sittenkin haluat asentaa estetyn version, **"install"**-komento poistaa eston.

update

Päivitä saatavilla olevien pakettien luettelo palvelimilta (tämä on sama kuin **"apt-get update"**).

upgrade

Päivitä asennetut paketit tuoreimpiin saatavilla oleviin versioihinsa. Asennettuja paketteja poistetaan vain jos ne ovat käyttämättömiä (katso **aptituden** käyttöoppaan lukua "Automaattisesti asennettujen pakettien hallinta"); uusia paketteja ei asenneta.

Paketti säilytetään nykyisessä versiossaan, jos sitä ei ole mahdollista päivittää nämä rajoitukset huomioiden. Komennolla **dist-upgrade** saat päivitettyä myös tällaiset paketit.

dist-upgrade

Päivitä asennetut paketit tuoreimpaan saatavilla olevaan versioon asentaen ja poistaen paketteja, jos on tarpeen. Tämä komento tekee enemmän kuin **upgrade** ja saattaa siis tehdä jotain epämieluisaakin. Käyttäjää suositellaan tarkistamaan tämän komennon ehdottamat toimenpiteet huolellisesti tai käyttämään turvallisempaa **upgrade**-komentoa.

keep-all

Peruuta kaikki paketeille määritetyt toimenpiteet. Kaikki määritetyt asennukset, poistot ja päivitykset peruutetaan.

forget-new

Unohda mitkä paketit ovat "uusia" (sama kuin **"f"**:n painaminen vuorovaikutteisessa tilassa).

search

Etsi paketteja hakuehdoilla. Hakuehdot annetaan **"search"**-komennon jälkeen komentorivillä. Kaikki hakuehtoihin täsmäävät paketit näytetään, esimerkiksi **"aptitude search ~N"** näyttää kaikki "uudet" paketit. Hakulausekkeet on selitetty **aptituden** käyttöoppaan luvussa "Hakuehdot".

Jos et anna **-F**-valitsinta, **aptitude search** tulostaa paketit tämänkaltaisesti:

APTITUDE(8)

aptituden käyttö komentorivilt

APTITUDE(8)

i	apt	– Advanced front-end for dpkg
pi	apt-build	– frontend to apt to build, optimize and in
cp	apt-file	– APT package searching utility -- command-
ihA	raptor-utils	– Raptor RDF Parser utilities

Kukin hakutulos on omalla rivillään. Ensimmäinen merkki kertoo paketin nykyisen tilan; yleisimmät tässä ovat **p**, paketista ei ole jälkeäkään järjestelmässä, **c**, paketti on poistettu, mutta sen asetustiedostot ovat vielä olemassa, **i**, paketti on asennettu, ja **v**, paketti on näennäinen. Toinen merkki kertoo paketille suoritettavan toiminnon, jos sellainen on määritetty. Yleisimmät vaihtoehdot tässä ovat **i**, paketti asennetaan, **d**, paketti poistetaan, ja **p**, paketti poistetaan asetustiedostoineen. Jos kolmas merkki näytössä on **A**, paketti on automaattisesti asennettu.

aptituden käyttöoppaan luku ”Pakettien tietojen näyttäminen” sisältää täydellisen luettelon mahdollisista tila- ja toimintomerkeistä.

show

Näytä yksityiskohtaiset tiedot yhdestä tai useammasta paketista. Pakettien nimet annetaan ”**show**”-komennon jälkeen komentorivillä. Jos annettu nimi sisältää ”””-merkin, se käsitetään hakuehdoksi, ja kaikki siihen täsmäävät paketit näytetään (lisätietoa **aptituden** käyttöoppaan luvussa ”Hakuehdot”).

Jos ylimääräisiä tietoja annetaan vähintään tasolla 1 (komentorivillä on annettu ainakin yksi **-v**-valitsin), tiedot näytetään paketin kaikista versioista. Muussa tapauksessa tiedot näytetään ”saatavilla olevasta versiosta” (versiosta, jonka ”**aptitude install**” noutaisi).

Voit näyttää jonkin muun version tiedot lisäämällä **=<versio>** paketin nimeen. Voit näyttää tietystä arkistosta saatavilla olevan version tiedot lisäämällä **/<arkisto>** paketin nimeen. Jos käytät kumpaa tahansa näistä, vain valitun version tiedot näytetään riippumatta lisätietojen näyttötasosta.

Jos lisätietojen näyttötaso on vähintään 1, näytetään myös paketin arkkitehtuuri, pakattu koko, tiedostonimi ja MD5-summa. Jos näyttötaso on vähintään 2, valitut versiot näytetään kustakin arkistosta, josta ne löytyvät.

clean

Poista kaikki varastoidut pakettitiedostot (yleensä hakemistosta **/var/cache/apt/archives**).

autoclean

Poista kaikki varastoidut pakettitiedostot, jotka eivät enää ole saatavilla palvelimilta. Tämä sallii varaston pitkäaikaisen käytön ilman, että sen koko kasvaisi rajoituksetta.

changelog

Nouda ja näytä kunkin annetun paketin tai lähdekoodipaketin Debian-muutosloki.

Näytettävä muutosloki otetaan oletuksena versiosta, jonka kommento ”**aptitude install**” asentaisi. Voit valita muun version lisäämällä **=<versio>** paketin nimeen. Voit myös valita arkiston lisäämällä **/<arkisto>** paketin nimeen.

download

Nouda paketin tuoreimman version pakettitiedosto työhakemistoon.

Noudetun paketin versio on oletuksena se, jonka kommento ”**aptitude install**” asentaisi. Voit valita muun version lisäämällä **=<versio>** paketin nimeen. Voit myös valita arkiston lisäämällä **/<arkisto>** paketin nimeen.

help

Näytä lyhyt yhteenveto käytettävissä olevista komennoista ja valitsimista.

VALITSIMET

Seuraavia valitsimia voi käyttää muokkaamaan yllä kuvailtujen kommentojen toimintaa. Vaikka kaikki komennot eivät huomioi kaikkia valitsimia, soveltumattomat valitsimet vain sivuutetaan, ja kommento suoritetaan.

-D, --show-deps

Näytä asennus- ja poistokomentojen yhteydessä myös lyhyet yhteenvedot pakettien automaattisen asennuksen tai poiston syistä.

Tätä vastaa asetustiedoston asetus **Aptitude::CmdLine::Show-Deps**.

-d, --download-only

Älä asenna tai poista paketteja, ainoastaan nouda ne pakettivarastoon. Pakettivarasto on oletuksena hakemistossa /var/cache/apt/archives.

Tätä vastaa asetustiedoston asetus **Aptitude::CmdLine::Download-Only**.

-F <muotoilu>, --display-format <muotoilu>

Määritä komennon **search** tulosteessa käytettävä muotoilu. Esimerkiksi **<muotoilu>**-argumentin arvo **"%p %V %v"** näyttää paketin nimen, sen asennetun version ja saatavilla olevan version. Käyttöoppaan luvussa "Pakettien näytön asetukset" on selitetty **<muotoilu>**n mahdolliset arvot.

Tätä vastaa asetustiedoston asetus **Aptitude::CmdLine::Package-Display-Format**.

-f

Yritä korjata rikkiinäisten pakettien riippuvuuksia enemmän, jopa niin, että kaikkia komentoriviltä annettuja toimintoja ei välttämättä suoriteta.

Tätä vastaa asetustiedoston asetus **Aptitude::CmdLine::Fix-Broken**.

-h, --help

Näytä lyhyt avustusteksti. Tämä on sama kuin **help**-komento.

-P, --prompt

Näytä aina kehote, vaikka pyydetty toiminnot olisivatkin ainot, jotka suoritetaan.

Tätä vastaa asetustiedoston asetus **Aptitude::CmdLine::Always-Prompt**.

-R, --without-recommends

Älä käsittele suosituksia riippuvuuksina uusia paketteja asennettaessa (tämä ohittaa asetustiedostoissa /etc/apt/apt.conf ja ~/.aptitude/config määritellyt asetukset).

Tätä vastaa asetustiedoston asetus **Aptitude::Recommends-Important**

-r, --with-recommends

Käsittele suosituksia riippuvuuksina uusia paketteja asennettaessa (tämä ohittaa asetustiedostoissa /etc/apt/apt.conf ja ~/.aptitude/config määritellyt asetukset).

Tätä vastaa asetustiedoston asetus **Aptitude::Recommends-Important**

-s, --simulate

Komentoriviltä suoritettaessa tulosta suoritettavat toiminnot ruudulle, mutta älä suorita niitä. Tätä voi käyttää ilman root-oikeuksia. Kokoruudun tilassa avaa varasto vain luettavaksi riippumatta siitä oletko root.

Tätä vastaa asetustiedoston asetus **Aptitude::Simulate**.

--schedule-only

Jos käytetty komento muokkaa pakettien tiloja, merkitse komento suoritettavaksi, mutta älä vielä suorita sitä. Tällaiset siirretyt toiminnot voit suorittaa myöhemmin komennolla **aptitude install** (ilman muita argumentteja). Tämä vastaa sitä, että kokoruudun tilassa merkitsisi samat toimenpiteet ja poistuisi.

Esimerkiksi **aptitude --schedule-only install evolution** merkitsee **evolution**-paketin asennettavaksi myöhemmin.

-t <julkaisu>, --target-release <julkaisu>

Aseta julkaisu, josta paketit asennetaan. Esimerkiksi **"aptitude -t experimental ..."** valitsee asennettavat paketit experimental-julkaisusta, ellei yksittäiselle paketille ole määritetty muuta (esimerkiksi tietyn version asennus). Komentorivikomennoilta "changelog", "download" ja "show" tämä on sama kuin lisäksi **<julkaisu>** jokaisen paketin nimen perään; muilla komennoilla

tämä vaikuttaa oletuksena saatavilla olevaan versioon kuten **apt_preferences(5)** kuvaa.

Tätä vastaa asetustiedoston asetus **APT::Default-Release**.

-O <järjestys>, **--sort** <järjestys>

Määritä järjestys, jossa komennon **search** tuloste näytetään. Esimerkiksi ”installsize” järjestää paketit nousevaan järjestykseen paketin asennetun koon mukaan. Käyttöoppaan luvussa ”Pakettien järjestyksen asetukset” on kerrottu mahdolliset järjestykset.

-o <avain>=<arvo>

Määritä asetus suoraan, esimerkiksi **-o Aptitude::Log=/tmp/loki** tulostaa lokin **aptituden** toiminnasta tiedostoon /tmp/loki. Asetukset on selitetty **aptituden** käyttöoppaan luvussa ”Asetustiedosto”

-q[=<n>], **--quiet**[=<n>]

Älä näytä tietoja edistymisestä, mikä tekee tulostuksesta lokitettavaa. Tämän valitsimen voi antaa useita kertoja, mikä tekee tulostuksesta vielä vähäisempää, mutta toisin kuin **apt-get**, **aptitude** ei oleta **-y**-valitsinta kun **-q** on annettu useammin kuin kerran.

Valinnainen =<n> asettaa suoraan hiljaisuustason (esimerkiksi ohittamaan tiedostossa /etc/apt/apt.conf olevan asetuksen). Tämä saa ohjelman käyttäytymään ikäänkuin **-q** olisi annettu täsmälleen <n> kertaa.

-V, **--show-versions**

Näytä, mitkä versiot paketeista asennetaan.

Tätä vastaa asetustiedoston asetus **Aptitude::CmdLine::Show-Versions**.

-v, **--verbose**

Tulosta enemmän tietoja joidenkin komentojen (esim. **show**) toiminnasta. Tämän valitsimen voi antaa monta kertaa; mitä useampia kertoja, sitä enemmän tietoja tulostetaan.

Tätä vastaa asetustiedoston asetus **Aptitude::CmdLine::Verbose**.

--version

Näytä **aptituden** versionumero ja hieman tietoa käännösympäristöstä.

--visual-preview

Asennettaessa tai poistettaessa paketteja älä näytä tavallista komentorivikehotetta, vaan käynnistä koko ruudun liittymän esikatseluruutu.

-w <leveys>, **--width** <leveys>

Määritä näytön leveys komennon **search** tulostetta varten. Oletusarvona käytetään päätteen leveyttä.

Tätä vastaa asetustiedoston asetus **Aptitude::CmdLine::Package-Display-Width**

-y, **--assume-yes**

Vastaa kaikkiin kyllä/ei-kysymyksiin kyllä. Erityisesti paketteja asennettaessa, päivitettäessä tai poistettaessa ei tulosteta kehotetta. Tämä ei vaikuta ”vaarallisten” toimintojen kehoitteisiin, esimerkiksi haluttaessa poistaa välttämätön paketti. Tämä ohittaa valitsimen **-P**.

Tätä vastaa asetustiedoston asetus **Aptitude::CmdLine::Assume-Yes**.

-Z

Näytä kuinka paljon kukin asennettava, päivitettävä tai poistettava paketti vaatii tai vapauttaa tilaa levyä.

Tätä vastaa asetustiedoston asetus **Aptitude::CmdLine::Show-Size-Changes**.

Seuraavat valitsimet vaikuttavat koko ruudun käyttöliittymään, ja ne on tarkoitettu lähinnä sisäiseen käyttöön. Yleensä niitä ei tarvitse käyttää.

-S <tnimi>

Lataa laajennetut tilatiedot tiedostosta <tnimi>.

APTITUDE(8)

aptituden käyttö komentorivilt

APTITUDE(8)

-u

Aloita pakettiluettelon päivitys heti käynnistyksen jälkeen. Tätä valitsinta ei voi käyttää yhdessä valitsimen **-i** kanssa.

-i

Näytä esikatseluruutu heti käynnistyksen jälkeen (sama kuin käynnistäisi ohjelman ja painaisi ”g”). Tätä valitsinta ei voi käyttää yhdessä valitsimen **-u** kanssa.

ENVIRONMENT**HOME**

Jos \$HOME/.aptitude on olemassa, aptitude tallettaa asetuksensa tiedostoon \$HOME/.aptitude/config. Muuten se hakee käyttäjän kotihakemiston **getpwuid(2)**-kutsulla ja tallettaa asetustiedostonsa sinne.

PAGER

Jos tämä ympäristömuuttuja on asetettu, ”**aptitude changelog**”-komento käyttää sitä muutoslokien näyttöön. Jos sitä ei ole asetettu, **aptitude** käyttää oletuksena ohjelmaa **more**.

TMP

Jos ympäristömuuttujaa **TMPDIR** ei ole asetettu, **aptitude** tallettaa tilapäistiedostonsa hakemistoon **TMP**, jos se on asetettu. Muuten nämä talletetaan hakemistoon /tmp.

TMPDIR

aptitude tallettaa tilapäistiedostonsa tämän ympäristömuuttujan nimeämään hakemistoon. Jos **TMPDIR** ei ole asetettu, **aptitude** käyttää **TMP**:ä. Jos myös **TMP** on asettamaton, **aptitude** käyttää hakemistoa /tmp.

KATSO MYÖS

apt-get(8), **apt(8)**, /usr/share/doc/aptitude/html/<lang>/index.html from the package aptitude-doc-<lang>

TEKIJÄT

Daniel Burrows <dburrows AT debian DOT org>
Tekijä.

Daniel Burrows <dburrows@debian.org>
Tekijä.

Jaakko Kangasharju <ashar@iki.fi>
Suomennos

TEKIJÄNOIKEUDET

This manual page is free software; you can redistribute it and/or modify it under the terms of the GNU General Public License as published by the Free Software Foundation; either version 2 of the License, or (at your option) any later version.

This manual page is distributed in the hope that it will be useful, but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the GNU General Public License for more details.

You should have received a copy of the GNU General Public License along with this manual page; if not, write to the Free Software Foundation, Inc., 51 Franklin St, Fifth Floor, Boston, MA 02110-1301 USA

